

Podobnosti se všemi nalezenými dokumenty

41 %

Zkoumaný dokument

Agenda	Studijní materiály
Jméno souboru	398873-Vykydalova_Marcela-NINMDcv_II.docx
Změněno	17. 5. 2015 06:13, Bc. Marcela Vykydalová
URL	https://is.muni.cz/auth/el/1421/jaro2015/IMN111cv/ode/ode_54679641/398873-Vykydalova_Marcela-NINMDcv_II.docx
Informace o souboru	https://is.muni.cz/auth/plag/a3950072615caccd/

is.muni.cz, 19. května 2015 13.00

Podobnosti se v průběhu času mění, doporučuje se kontrola on-line.

Seznam vybraných podobných dokumentů:

20 %	Agenda URL Staženo Informace o souboru Podobnosti	Zdroj z Internetu http://monoskop.org/images/f/f0/Barthes_Roland_Svetla_komora_Vysvetlivka_k_fotografii.pdf 13. 2. 2013 05:08 https://is.muni.cz/auth/plag/974166e6b24e3005/?noplag=1 https://is.muni.cz/auth/podob/a3950072615caccd/974166e6b24e3005/
15 %	Agenda Jméno souboru Změněno Informace o souboru Podobnosti	Studijní materiály 2_Roland_Barthes_Svetla_komora_cast_1.pdf 28. 2. 2014 18:23, Mgr. Barbora Kundračíková https://is.muni.cz/auth/plag/cbd225e24a6fdcab/?noplag=1 https://is.muni.cz/auth/podob/a3950072615caccd/cbd225e24a6fdcab/
6 %	Agenda Jméno souboru Změněno Informace o souboru Podobnosti	Studijní materiály 02_barthes_svetla_komora.pdf 5. 3. 2011 21:29, Mgr. Michal Šimůnek, Ph.D. https://is.muni.cz/auth/plag/04fa5a6bab2eef47/?noplag=1 https://is.muni.cz/auth/podob/a3950072615caccd/04fa5a6bab2eef47/
5 %	Agenda Jméno souboru Změněno Informace o souboru Podobnosti	Studijní materiály 324556-Smericka_Pavel-Reserse_-_Barthes.doc 26. 4. 2013 03:02, Mgr. Pavel Směřička https://is.muni.cz/auth/plag/6101e695abc7d4ff/?noplag=1 https://is.muni.cz/auth/podob/a3950072615caccd/6101e695abc7d4ff/

Podobné pasáže s výše uvedenými dokumenty jsou vyznačeny červeně

Marcela Vykydalová

UČO: 398873

Barbora Klímová - Replaced (2006)

(interpretace)

Pro interpretaci díla jsem si vybrala projekt Replaced (2006), konceptuální umělkyně a performerky, Barbory Klímové, která klade důraz na vnímání diváka, jeho prožívání nenápadně pozměněné prostorové situace, čímž oživuje senzibilitu.[1] Tento projekt získal cenu Jindřicha Chalupeckého v Domě umění města Brna v roce 2006. Replaced (2006) je projekt, který mě zaujal svoji originalitou a jeho myšlenkou zdokumentovat rozdíly, nejen časové, mezi jednotlivými performance. Jedná se o velmi úspěšný projekt, který byl vystaven také v zahraničí. Je to zejména proto, že se zde autorka mimo jiné také dotkla důležitých momentů české kulturní historie.

Autorka si pro svoji performance vybrala celkem pět akcí od pěti českých umělců ze 70. a 80. let. Jedná se o umělce - Jiří Kovanda, Vladimír Havlík, Petr Šembera, Jan Mlučoch a Karel Miler. Tyto akce zopakovala v současných veřejných a kulturních podmínkách. Autorčiným záměrem bylo zjistit, jak se změnil veřejný prostor od doby, kdy byly tyto akce poprvé provedeny těmito performery. Výzkumem bylo tedy zjištění, co se stane, když se zopakuje již dříve provedená akce.

Přestože umělci svá díla provedli jen jednou a akce byly zaznamenány pouze na fotografiích a textově, Barbora Klímová tyto performance zopakovala víckrát na vícero místech, aby zjistila, čím se tyto veřejné prostory liší, zda se zde najde nějaký specifický rozdíl či reakce. Dále celou akci

zaznamenávala na skrytou kameru, aby nerušila celkový element performance a kolemjdoucí reagovali spontánně a aby mohla prezentovat jednotlivé sekvence z prostředí. Celou akci tedy dokumentuje a sleduje rozdíly jak časové, tak z celkového dojmu působení veřejného prostředí.

Můžeme si také všimnout, jaké rozdíly jsou i ve způsobu zaznamenávání – fotografie vs. video. Jak jsem již uvedla výše, původní performance byly zaznamenány pouze fotograficky, na rozdíl od Barbory Klímové, která akce zaznamenávala víckrát a ke všemu na skrytou kameru. Tyto dva aspekty se podle mého názoru velmi liší zejména tím, že každý z nich podává recipientovi jinou formu zprávy. Podle Rolanda Barthes má video respektive

film schopnost, kterou fotografie na první pohled nemá. Plátno

není

rám, ale úkryt. Osoba, která z něj vystoupí, žije

dál. Avšak před tisíci snímky, autor slepé pole necítí.

Všechno, co se odehrává uvnitř tohoto rámečku, naprosto mizí, jakmile jej překročí.

Jestliže se fotografie definuje jako nehybný obraz, neznamená to pouze, že se postavy nepohybují,

ale znamená to, že z něj neodcházejí. Fotografie je tedy to, co vidí kdokoli, kdo si prohlíží

snímek, a co ji v jeho očích odlišuje od všech ostatních.

Spojuje

se zde dvojí klad: skutečnosti a

minulosti. A protože tato podmínka platí pouze pro fotografii, lze ji reduktivně pokládat za samu

její esenci, noema.

Jménem noematu fotografie je tedy „toto bylo“. Je to cosi nepojednatelného.

Výstupem těchto akcí bylo celkem pět video projekcí, ve kterých autorka sází květinu místo dlažební kostky, spí na stromě nebo prodává osobní věci. Aby autorka celý svůj projekt umocnila, obohatila jej o rozhovory s těmito autory, které běžely na výstavě vždy pod daným videem, aby konfrontovali časový, sociální a kulturní rozdíl, ve kterých se umělecké akce uskutečnily, tedy v 70. letech a nyní. Cituji jednu z otázek, kterou položila B. Klímová v rozhovoru s Vladimírem Havlíkem:

„Znamená to, že jsi svými akcemi reagoval na nesvobodu? Přímá reakce to určitě nebyla. To nebyly politické věci, jako protesty nebo podobně. Ale asi nějak podvědomě si člověk chtěl vzít kus svobody. V osobní rovině, když to člověk udělal, tak mu bylo dobře.[2]

Seznam zdrojů:

1. KOPŘIVOVÁ, Petra. Performance art a média: rekonstrukce a archivace. Brno, 2008.

Bakalářská práce. Masarykova univerzita, Filozofická fakulta – Ústav hudební vědy. [online]. 2008 [cit. 2015-05-16]. Dostupné z:

https://is.muni.cz/auth/th/179984/ff_b?fakulta=1421;obdobi=6269;studium=692754;info=1;zpet=%2Fauth%2Fvyhledavani%2F%3Fsearch%3DPerformance%20art%20a%20m%C3%A9dia:%20rekonstrukce%20a%20arc%20art%3D1

2. Barbora Klímová: Replaced – Brno 2006. Media, archive, performance [online]. 2009 [cit. 2015-05-16]. Dostupné z: <http://www.perfomap.de/map2/transf/klimova>

3. PRAGUE, PechaKucha. Barbora Klimova. In: Youtube [online]. Zveřejněno 10. 5. 2014 [vid. 2015-05-16]. Dostupné z: <https://www.youtube.com/watch?v=6n0BPNwxtBQ>

4. KUBAČÁKOVÁ, Markéta. Barbora Klímová. Artlist – Centrum pro současné umění Praha [online]. 2009 [cit. 2015-05-16]. Dostupné z: <http://www.artlist.cz/barbora-klimova-3855/>

5. SERRANOVÁ, Mariana. Portréty nové generace: Barbora Klímová, výtvarná umělkyně. Hospodářské noviny ihned.cz [online]. 2007 [cit. 2015-05-16]. Dostupné z:

<http://archiv.ihned.cz/c1-20282450-barbora-klimova-vytvarna-umelkyně>

6. VOLF, Petr. Barbora Klímová – Cena Jindřicha Chaloupeckého 2006. Reflex [online]. 2006, roč. 47 [cit. 2015-05-16]. Dostupné z: <http://vvp.avu.cz/pub/att/autori/109/2.pdf>

7. LIČKOVÁ, Nina. Barbora Klímová: Navzájem. Earch. [online]. 2014 [cit. 2015-05-16]. Dostupné z: <http://www.earch.cz/cs/revue/barbora-klimova-navzajem>

Světlá komora – Vysvětlivka k fotografii

Roland Barthes

(rešerše)

Členění, kterým podrobujeme fotografii, jsou buď empirická, rétorická anebo estetická.

Fotografie

je mechanickým opakováním toho, co se existenciálně nikdy opakovat nemohlo.

Fotografie

říká: toto,

to je to, takto! Avšak nic jiného; fotografický snímek nelze přetvořit filosoficky, je zcela přeplněn nahodilostí, jejíž je průhlednou a lehkou obálkou. Fotografie je neklasifikovatelná, protože není žádného důvodu nějak vyznačovat to či ono, co se v ní vyskytuje. Ať snímek ukazuje cokoli a jakkoli, je vždy neviditelný, neboť co vidím, není fotografický snímek. Snímek může být objektem trojího vztahování, totiž konání, trpění a dívání. Operátor je Fotograf. Divák je každý z nás, kdo v časopisech, knihách, albumech, archivech prohlíží kolekce snímků. Ten, kdo je fotografován, anebo to, co je fotografováno, je cíl, referent, jakési malé simulakrum, což bych označil jako spectrum, tedy pozorované.

Zaměříme-li se na studium, v latině slovo neznamena **bezprostředně učení, nýbrž pozornost k něčemu, jakýsi všeobecný zájem, který je sice starostlivý, ale nikterak akutní.**

Prvek, který prolamuje studium, autor nazývá **punctum; neboť punctum, to je také bodnutí, malá trhlina. Punctum z nějakého snímku, toť ona náhoda, která** autora v něm zasahuje. Ale také mezi fotografiemi, které v autorově očích nevyvolávají **nějakou existenci, je většina takových, které v něm vyvolávají pouze všeobecný a zdvořilý zájem: není v nich žádné punctum. Fotografie byla a je pronásledována fantómem Malby; svými kopiemi i svými spory učinila fotografie z malby absolutní, otcovskou referenci, jako by se narodila z obrazu na plátně. A přece to není malba, díky čemu se fotografie stýká s uměním, nýbrž divadlo. U počátku fotografického snímku se vždy udávají Niepce a Daguerre avšak Camera obscura zrodila jak perspektivní obraz, tak fotografii i dioráma, což všechno jsou scénická umění. Jestliže však snímek připadá bližší divadlu, je to zprostředkováno zvláštní instancí: Smrtí. První herci se od společenství oddělili tím, že hráli úlohy Mrtvých; líčit se znamenalo označovat se jako tělo současně mrtvé i živé. Základním gestem operátora je přistihnout někoho při něčem, překvapit. Všechna překvapení se řídí principem výzvy: **fotograf má jako nějaký akrobat pokořovat zákony pravděpodobného, ba možného; v extrémních případech má pokoušet zákony zajímavého: snímek je „překvapivý“, jakmile nevíme, proč byl zhotoven; jaký je tu motiv a jaký interes. Pokud studium není protnuto, zraněno anebo překříženo nějakým detailem, je jeho výsledkem značně rozšířený typ snímku, který by bylo možno nazvat unární fotografií. Fotografie je unární tehdy, když „emfaticky“ transformuje „realitu“, aniž ji zdvojí anebo rozkolísá: nic dvojitě, nic nepřímého, nic rušivého. Unární fotografie má vše k tomu, aby byla banální, neboť „jednota“ kompozice je první pravidlo všední rétoriky. Reportážní snímky jsou velice často unární fotografie.****

**Jiný takový unární snímek je snímek pornografický.
Není nic stejnorodějšího než pornografický
snímek. Pokaždé je to snímek naivní, chybí mu intence i plán.
V tomto obvykle unárním prostoru
někdy**

R. Barthese upoutá „detail“. Tento „detail“ je právě punctum. Studium je vždy kódované punctum.

Co mohu pojmenovat, to mne ve skutečnosti nemůže zasáhnout.

Co se týče filmu,

**má schopnost, kterou fotografie na první pohled nemá: plátno
není rám, nýbrž**

**úkryt; osoba, která z něj vystoupí, žije dál: nějaké „slepé“ pole tu ustavičně zdvojuje naše
částečné vidění.**

Na rozdíl od fotografie, kde jsou postavy umrtvené, nepohybují

se a napíchnuté na

špendlíku jako motýli. Jakmile je tu punctum, tvoří

se jisté slepé pole.

Punctum je tedy jakési

neurčitě zápolí.

Povahu fotografie zakládá póza. Když se R. Barthes dívá na snímek, nevyhnutelně zahrnuje do svého pohledu myšlenku tohoto okamžiku,

v němž se reálná věc nehybně nacházela před okem.

Projektuje

tedy

nehybnost přítomného snímku do minuvšího záběru, avšak právě

proto zadržení je základem pózy.

V případě fotografického snímku něco pózovalo před šterbinou a navždy tu zůstalo.

Fotografie není připomínkou minulosti, ale dosvědčuje to, co vidím, co vskutku bylo. Také neříká to, co již není, ale pouze a najisto, co bylo. Esencí fotografie je ratifikovat to, co reprezentuje. Každá fotografie je certifikát přítomnosti.

Autor v textu dále zmiňuje, že existuje také jiné punctum,

než je „detail“. Toto nové punctum,

které nesouvisí s formou, nýbrž

s intenzitou, je čas, jeho čistá reprezentace. Toto punctum,

je

ostře čitelné na historické fotografii: v ní je vždy jakási likvidace času: toto je mrtvé a toto umírá.

Fotografie někdy ukáže to, čeho si autor na živé tváři

nikdy nepovšiml: jistý genetický

znak,

kus jeho samotného

anebo nějakého příbuzného, jenž pochází ze stejné větve.

Podle autora, nemůže vnikat do hloubky fotografie, prostupovat do ní. Může

ji pouze jako hladký

povrch zametat svým pohledem. Fotografie je plochá, a to ve všech významech tohoto slova:

musí

to

**vzít prostě na vědomí. Je omyl spojovat fotografii na základě jejího technického původu s tem-
ným**

prostorem.

Měli bychom ji raději nazývat camera lucida.

Fotografie se pro R. Barthese

stává bizarním médiem, novou formou halucinace: je nepravdivá na

rovině

recepce,

pravdivá na rovině času: tedy halucinace nějak uměřená, skromná, sdílená:

bláznivý

obraz, který je načichlý realitou.

[1] KOPŘIVOVÁ, Petra. Performance art a média: rekonstrukce a archivace. Brno, 2008. Bakalářská

práce. Masarykova univerzita, Filozofická fakulta - Ústav hudební vědy.

[2] KLÍMOVÁ, Barbora. Rozhovor s Vladimírem Havlíkem. Brno, 24. srpna 2006. Součást katalogu Replaced. 2006. Author's edition, Brno